

جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

اولویتهای تحقیقاتی و فناوری
مصوب کمیسیونهای تخصصی
شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

دفترخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

تابستان ۱۳۹۰

۶- کمیسیون تخصصی سلامت، امنیت غذایی و رفاه اجتماعی

الف: اولویتهای فناوری در عرصه سلامت

- ۱- فناوری تولید آنتی بادی مونوکلونال
- ۲- فناوری تولید پروتئینهای نو ترکیب انسانی
- ۳- فناوری تولید واکسن های انسانی
- ۴- فناوری روشهای تشخیص ملکولی
- ۵- فناوری کاتترها، بالنها و استنتهای قلبی، ارولوژی و لنزهای تماسی و داخل چشمی
- ۶- طراحی و ساخت دستگاه های پیشرفته تخصصی شامل MRI و CT Scan و شتاب دهنده های خطی
- ۷- ساخت و فرمولاسیون مولکولهای جدید که دارای ارزش درمانی می باشند
- ۸- شناسائی و تهیه فرمولاسیون جدید داروئی مبتنی بر طب سنتی و گیاهی ایران
- ۹- تولید فایبر با تکنولوژی نانو جهت استفاده در فیلترهای همو دیالیز و RO پزشکی
- ۱۰- تولید ماشین های دیالیز خانگی و موبایل (در ابعاد مینیاتوری)

ب- اولویتهای تحقیقات در عرصه سلامت

ب-۱- اولویتهای پژوهشی بیماریهای واگیر

- ۱ مطالعه بر روی بیماریهای نوپدید
- ۲ بیماریهای مشترک انسان و حیوان و راهکارهای کنترل آن (با تاکید بر بروسلوزیس و و لپتوسپیروزیس، کیست هیداتیک، CCHF)
- ۳ عفونتهای دستگاه تنفسی
- ۴ تعیین بار بیماریهای واگیر
- ۵ همه گیرشناسی ، پیشگیری و درمان ایدز
- ۶ بیماریهای واگیر منتقله از راه آب و غذا

- ۷ اتیولوژی ، همه گیرشناسی ، تشخیص ، پیشگیری و درمان هپاتیت
- ۸ اپیدمیولوژی و مداخلات درمانی مناسب سل با تاکید بر سل مقاوم به درمان
- ۹ مطالعه بر روی نقش آموزش بهداشت در کنترل بیماریهای واگیردار مختلف
- ۱۰ بررسی آگاهی ، نگرش و عملکرد در برخی بیماریهای واگیردار مهم (ایدز ، سل ، آنفلوانزا و....)
- ۱۱ عفونتهای بیمارستانی
- ۱۲ مطالعه بیماری های عفونی در بیماران مبتلا به نقص ایمنی
- ۱۳ غربالگری ، تشخیص ، پیشگیری و درمان بیماریهای عفونی منتقله از راه جنسی
- ۱۴ مقاومت های میکروبی و راههای کنترل آن
- ۱۵ لیشمانیوز جلدی و احشایی از نظر اپیدمیولوژی، راههای کنترل و تولید واکسن
- ۱۶ تعیین تنوع و گونه های حشرات ناقل بیماریها

ب - ۲- اولویت های پژوهشی بیماریهای غیر واگیر

- ۱ پیشگیری ، درمان و بازتوانی بیماریهای قلبی عروقی
- ۲ اپیدمیولوژی و پیشگیری از سوانح ، حوادث (خانگی ، شغلی و جاده ای)
- ۳ اپیدمیولوژی ، اتیولوژی و کنترل رفتارهای پرخطر در جوانان با تاکید بر آموزش و تغییر نگرش
- ۴ اپیدمیولوژی و پیشگیری شناسایی زودهنگام درمان و بازتوانی سوء مصرف مواد
- ۵ پیشگیری و کنترل دخانیات
- ۶ تعیین بار بیماریهای غیرواگیر
- ۷ اپیدمیولوژی ، پیشگیری ، شناسایی زودهنگام ، درمان و بازتوانی دیابت
- ۸ غربالگری بیماریهای غیرواگیر (با تاکید به ریسک فاکتورهای مربوطه)
- ۹ پیشگیری ، تشخیص زودهنگام ، درمان و بازتوانی در سرطان
- ۱۰ اتیولوژی ، اپیدمیولوژی و کنترل بزهکاری و اختلالات رفتاری (با تاکید بر خشونت و....)
- ۱۱ کاهش ناتوانی و عوارض اختلالات باروری (Reproductive health morbidity)
- ۱۲ علل اختلالات رشد در کودکان و کنترل آن

۱۳ تعیین عوامل زمینه ساز و محافظتی در ایجاد معضلات اجتماعی (مانند مهاجرت و حاشیه نشینی، تک والدی و ..x..)

۱۴ ارزیابی مداخلات کاهش بار بیماری های غیر واگیر و پایش روند آن

۱۵ اپیدمیولوژی، پیشگیری، درمان و بازتوانی استئوپروز

۱۶ سلامت روان شهری و مناطق حاشیه ای

۱۷ بررسی علل معلولیت های جسمی - حرکتی و ذهنی و روش های کنترل آن

۱۸ اپیدمیولوژی، اتیولوژی، پیشگیری، شناسایی زودهنگام، درمان و بازتوانی اختلالات روانشناختی

۱۹ اتیولوژی، پیشگیری، درمان و بازتوانی سندرم متابولیک / چاقی

۲۰ تشخیص زودهنگام، پیشگیری و درمان بیماریهای تیروئید

۲۱ تشخیص و درمان بیماریهای چشم

۲۲ اپیدمیولوژی، درمان و بازتوانی بیماریهای ریوی (با تاکید بر COPD، تومورهای ریوی و ..x..)

۲۳ تشخیص و درمان اختلالات هورمونی (با تاکید بر اختلالات بلوغ و...)

۲۴ پیشگیری، شناسایی زود هنگام درمان و بازتوانی ناهنجارهای موسکولواسکلتال

۲۶ درمان، ترمیم و بازتوانی سوختگی

۲۷ تشخیص و درمان نوین بیماریهای مغز و اعصاب (با تاکید بر سکته های مغزی، بیماریهای دمیلیزان،

دژنراتیوو...)

۲۸ اپیدمیولوژی و درمان بیماریهای شایع پوستی

۲۹ آسیب های شیمیایی

۳۰ اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای نقص ایمنی و اتوایمون

۳۱ پیشگیری، تشخیص، درمان بیماریهای خون (با تاکید بر تالاسمی، اختلالات انعقادی و...)

۳۲ پیشگیری و تشخیص بیماریهای ژنتیکی (با تاکید بر ناشنوایی و...)

ب - ۳- اولویت‌های پژوهشی HSR

- ۱ بررسی جایگاه سلامت در سیاست‌های کلی کشور بر اساس شاخص‌های معتبر
- ۲ ارائه الگوی مناسب با نگرش جدید به PHC برای ارائه خدمات سلامت در شهرهای بزرگ و حاشیه شهرها با تاکید بر ابعاد معنوی و اجتماعی
- ۳ مدیریت تامین و تخصیص منابع (انسانی، مالی و تجهیزات) در سلامت
- ۴ مطالعات هزینه- اثر بخشی فناوریها (سخت افزار و نرم افزار) در نظام سلامت (ارزیابی فناوری‌های سلامت)
- ۵ تحقیقات مرتبط با تعیین کننده‌های اجتماعی سلامت (SDH) و عدالت در سلامت
- ۶ اصلاح و ارتقای نظام ثبت بیماریها و مرگ با تاکید بر بیماری‌های غیر واگیر و عوامل خطر
- ۷ تحقیقات مرتبط با حساب‌های ملی سلامت (NHA)
- ۸ ارتقای کمی و کیفی بیمه‌های سلامت
- ۹ ارتقای ایمنی بیمار (patient safety)
- ۱۰ ارائه الگوهای مناسب برای خصوصی سازی و عدم تمرکز
- ۱۱ ارائه الگوهای مناسب برای ارتقاء شیوه‌های زندگی سالم با تاکید بر گروه‌های آسیب پذیر
- ۱۲ مداخلات موثر در کاهش سوانح و حوادث (خانگی، شغلی، جاده ای)
- ۱۳ مداخلات موثر جهت مقابله با حوادث غیر مترقبه
- ۱۴ مدل‌های مناسب ارتقاء کیفیت خدمات ارائه شده در نظام سلامت با تاکید بر پزشک خانواده، نظام ارجاع و پاسخگوئی
- ۱۵ راهکارهای بهینه سازی تجویز و مصرف دارو در کشور
- ۱۶ ارتقای بهداشت باروری با تاکید بر برنامه‌های سلامت نوجوانان و جوانان، خشونت خانگی، زایمان طبیعی و سلامت زنان میان سال
- ۱۷ ارائه مدل مناسب برای ادغام سلامت سالمندان در نظام سلامت
- ۱۸ ارائه راهکارهای مناسب برای کاهش مرگ نوزادان در ۴ هفته اول زندگی
- ۱۹ ارائه مدل مناسب برای افزایش تغذیه انحصاری با شیر مادر تا ۶ ماهگی و ادامه آن تا دو سالگی
- ۲۰ ارائه راهکار مناسب برای تبدیل نتایج تحقیقات به سیاست‌گذاری، برنامه ریزی و اجرا (انتقال و تبادل دانش)

- ۲۱ ارائه مدل های مناسب برای ارتقای مشارکت های مردمی و همکاریهای بین بخشی
- ۲۲ مسائل حقوقی، اخلاقی و قوانین در حیطه سلامت
- ۲۳ انجام مطالعات سلامت و بیماری (DHS) به صورت دوره ای (هر پنج سال) با تاکید بر برآورد نیازها و بهره وری از خدمات سلامت

ب-۴- اولویت های پژوهشی دارو و صنعت

- ۱ کاربرد های بیو و نانوتکنولوژی در پیشگیری، تشخیص و درمان بیماریها (واکسن، داروهای نو ترکیب و ...)
- ۲ سنتز، تولید مواد اولیه، فرمولاسیون و تولید دارو (با تاکید بر داروهای چربی خون، فشار خون، ضد سرطان، ضد درد و التهاب، دیابت و ضد باکتری، ...)
- ۳ دارورسانی با استفاده از فناوری های نوین
- ۴ کشف مولکولهای جدید
- ۵ پژوهشهای بهینه سازی فرایندهای صنعتی
- ۶ ارتقاء کیفیت فرآورده های سلامت و داروهای ساخت ایران
- ۷ مطالعات در زمینه رادیوایزوتوپ ها
- ۸ مطالعات فارماکواکونومیک و مدیریت دارو
- ۹ ثبت و کنترل عوارض داروها
- ۱۰ فارماکوژنتیک در جمعیت ایرانی
- ۱۱ مطالعات فارماکواپیدمیولوژی (همه گیر شناسی دارویی)

ب- ۵- اولویت‌های پژوهشی علوم پایه

- ۱ مطالعات ملکولی بیماریهای واگیر با شیوع ، مرگ و میر و هزینه بالا
- ۲ مطالعات مولکولی و ایمنولوژیک در زمینه تولید واکسن و درمان های نوین (منوکلونال آنتی بادی)
- ۳ بررسی ژنتیک مولکولی بیماریهای شایع غیرواگیر(با تاکید بر تالاسمی ، هموفیلی ، اختلالات شنوایی و بینایی ، نورودژنراتیو ، قلب و عروق با تاکید بر تشخیص ، درمان و بازتوانی
- ۴ مکانیسم های سلولی - مولکولی و ژنتیکی مقاومت‌های دارویی
- ۵ مطالعات مرتبط با تهیه کیت هاو روش های تشخیصی نوین در غربالگری و تشخیص هاب دقیق زودرس بیماریها (مانند RT-PCR ، PGD)
- ۶ بررسی ژنتیک ، پاتولوژی و بیولوژی مولکولی تومورها به منظور تشخیص ، عملکرد و درمان
- ۷ تحقیقات در زمینه سلولهای بنیادی (به منظور تشخیص ، نحوه عملکرد و درمان)
- ۸ مطالعه و تحقیق در مورد سنتز آنزیم ها ، اگزوبلی ساکاریدها ، هورمونها ، فاکتورهای انعقادی و... با کاربرد در پزشکی
- ۹ ایمنی شناسی پیوند عضو و پروتز
- ۱۰ درد و مکانیسم های کاهش آن
- ۱۱ ژن درمانی
- ۱۲ مطالعه و شناخت ایمنولوژیک جمعیت سالم و بیمار با تاکید بر انواع بدخیمی و اختلالات اتوایمون
- ۱۳ فارماکوژنومیکس
- ۱۴ مطالعات سلولی مولکولی و ژنتیک ناباروری
- ۱۵ مطالعات ترانسژنیک به منظور شناخت بیماریها ، مقاومت دارویی
- ۱۶ ایمنوژنتیک بیماریهای آلرژیک
- ۱۷ مطالعات مرتبط با بیوسنسورها
- ۱۸ ایمنودرماتولوژی
- ۱۹ مطالعه سینتیک آنزیم ها
- ۲۰ مطالعات در زمینه سیگنالهای سلولی

ب-۶- اولویت های پژوهشی طب سنتی و گیاهان داروییپ

- ۱ مستند سازی روشهای تشخیصی - درمانی مندرج در طب سنتی ایران
- ۲ مطالعات بالینی اثرات گیاهان دارویی
- ۳ بررسی اثرات بیولوژیک (با تاکید بر اثرات ضد سرطانی، حفاظت کبدی، مالاریا، سل، آنتی اکسیدانی، ضد میکروبی و....) گیاهان دارویی(مطالعات برون تنی)
- ۴ شناسایی جلبک ها و گیاهان دارویی ایران (با تاکید بر خلیج فارس و....) (تدوین بانک زیست اطلاعاتی گیاهان دارویی ایران)
- ۵ شناسایی ، تعیین خواص ، ساختمان (مواد موثره گیاهان دارویی) و فرمولاسیون فرآورده های دارویی گیاهی
- ۶ تعیین و استخراج مواد موثره گیاهان دارویی
- ۷ پژوهشهای بنیادین بر روی مبانی نظری و فلسفی طب سنتی ایران
- ۸ بررسی متون طب سنتی ایران (شناسایی ، بررسی، تصحیح و تحشیه متون طب سنتی ایران
- ۹ پژوهشهای مداخله ای به منظور نهادینه سازی طب سنتی ایران در نظام سلامت
- ۱۰ کنترل کیفیت داروهای گیاهی(مستتر در بند ۳) پیشنهاد حذف
- ۱۱ استفاده از فناوریهای نوین در فرآیند تولید داروهای گیاهی
- ۱۲ اثرات سایتو توکسیسیته و ایمونولوژیکی گیاهان دارویی

ب-۷- اولویت های پژوهشی بهداشت و سلامت محیط

- ۱ تدوین نقشه جامع علمی عوامل محیطی بیماریزا
- ۲ بررسی واگذاری فعالیت‌های محیطی به بخش خصوصی
- ۳ بررسی آلودگی هوا بر سلامت و شناخت راههای کنترل آن
- ۴ بررسی ناراحتیهای ستون فقرات و علل آن در مشاغل مختلف
- ۵ بررسی آلاینده های شیمیایی،بیولوژیک ، فیزیکی محیط و ارائه مداخلات مناسب
- ۶ بررسی الگوی ارتقا ی سلامت محیط مبتنی بر مشارکت جامعه (CBI)
- ۷ بررسی نظام مدیریت سلامت محیط و کارو ارائه راهکار

۸	بررسی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت شاغلین
۹	بررسی کمی و کیفی آب شرب با تا کید بر آلاینده های شیمیایی
۱۰	مطالعه کاربرد مواد شیمیایی (شوینده، پاک کننده،...) در خانه و اثرات آن
۱۱	بررسی مدیریت ایمنی و بهداشت محیط کار
۱۲	بررسی آثار اقتصادی ناشی از توسعه نامتوازن و تهدید های محیطی
۱۳	مدیریت محیط در کنترل بیماریها
۱۴	کنترل کیفی محصولات کشاورزی ناشی از فعالیت های محیطی
۱۵	بهینه سازی مدیریت پسماند و فاضلابها و ارائه راهکارهای لازم جهت مشارکت مردم
۱۶	بررسی و تعیین اولویتهای کنترلی در محیط
۱۷	تعیین آنترو پومتری ملی به تفکیک گروههای سنی،جنسی،قومی
۱۸	بررسی آثار سوئی پرتو ها و امواج پرتوی

ب - ۸- اولویت های پژوهشی دندانپزشکی

۱	اپیدمیولوژی بیماریهای دهان و دندان
۲	توسعه تحقیقات نظام ارائه خدمات دندانپزشکی
۳	فناوری های نوین در دندانپزشکی
۴	ارتقای کیفیت ارائه خدمات دندانپزشکی
۵	اتیولوژی پیشگیری و درمان بیماریهای دهان و دندان
۶	تعیین بار بیماریهای دهان و دندان
۷	توسعه تحقیقات علوم پایه
۸	ساخت و ارتقای کیفیت مواد و تجهیزات دندانپزشکی در راستای خودکفایی